

УДК 656.025 (477)

**ПРОБЛЕМИ ЗМІШАНОГО РУХУ
ПАСАЖИРСЬКИХ ТА ВАНТАЖНИХ
ПОЇЗДІВ І ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ
РОЗДІЛЕННЯ**

Обухова А.Л., к.т.н., доцент (УкрДАЗТ)

Залізниці зі змішаним рухом змушені миритися з пріоритетом пасажирських перевезень у всіх областях діяльності, хоча досвід показує, що вантажні перевезення розвиваються швидше. У роботі розглянуті недоліки спільного використання напрямків під вантажний і пасажирський рух і перспективи розмежування маршрутів вантажних і пасажирських поїздів.

Транспортна галузь є складною структурою, для ефективного функціонування якої необхідно враховувати велику різноманітність, як внутрішніх факторів, так і зовнішніх. Залізничний транспорт, будучи конкурентним середовищем, серед зовнішніх факторів повинен, безумовно, орієнтуватися на споживачів своїх послуг – пасажирів і вантажовласників. Споживчі інтереси, інноваційні процеси, міжнародна орієнтація визначають напрямок розвитку та вдосконалення роботи залізниці.

І одним з таких шляхів є впровадження і розвиток швидкісного руху. Швидкість доставки – це один з факторів, на який орієнтуються всі споживачі послуг транспорту. Будь то пасажирів, які прагнуть, як можна швидше прибути на місце призначення, або вантажовласники, у фінансових інтересах яких, щоб вантаж швидко був доставлений до станції призначення.

На сьогоднішній день основні напрямки залізничної мережі України охоплені пріоритетними маршрутами як вантажних, так і пасажирських поїздів. Причому і в першому, і в другому випадку визначальним чинником є термін перебування в дорозі – вантажів або пасажирів. При цьому є ще чимала кількість звичайних поїздів. Тобто йде зіткнення інтересів пасажирів і вантажовласників яке вирішується в бік пасажирських перевезень, одна з фінансової сторони, окупність перевезень загалом забезпечується в більшості за рахунок перевезень вантажів.

Повне розмежування пасажирського та вантажного руху – це процес, що потребує значних витрат часу та матеріальних коштів. Тому більш виправданим буде встановлення пріоритетності напрямків курсування пасажирських поїздів з метою максимально можливого вивільнення їх від вантажного руху та переведення вантажних поїздів на інші (паралельні) напрямки. Це дозволить застосувати для кожного виду перевезення оптимальне технічне обладнання, зменшити обсяги інвестицій в реконструкцію інфраструктури, підвищити швидкості

руху та скоротити витрати на утримання колії в процесі експлуатації.

Розділення пасажирського та вантажного руху рішення не тільки вимушене, а й цілком економічно виправдане. При швидкісному русі пасажирських поїздів більш інтенсивно використовується рухомий склад, зменшується потреба в капіталовкладеннях на його придбання, зменшуються витрати на утримання інфраструктури з урахуванням швидкісного та великовагового руху, які мало сумісні. Використання залізничної колії окремо для руху пасажирських поїздів зменшує витрати на її ремонт і утримання.

УДК 330.565 (477)

**ДЕРЖАВНА ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА
ЯК ФАКТОР НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ**

Пащенко Ю.Є., д.е.н., професор (НАУ)

Основні національні транспортні шляхи, що формують опорну транспортну мережу країни, активно вбудовуються в міжнародні транспортні коридори, що не тільки дозволяє вибирати оптимальні маршрути руху товару, підвищувати швидкість доставки вантажів, але і забезпечувати надійність перевезень. Останнє в даний час отримує особливу важливість у вирішенні соціально-економічних проблем країни. Транспортний комплекс виступає системоформуючим чинником економіки.

Нова геополітична ситуація, що складається в світі, значною мірою залежить від конструювання раціональних континентальних транспортних комунікацій, адекватних можливостям і потребам планетарної технологічної цивілізації.

Зміна геополітичної ситуації та позиціонування України на світовій арені висувають нові вимоги до місії її транспортного комплексу. Існуюче раніше розуміння місії транспорту як інструменту для пасажиро- та вантажообміну і важеля для забезпечення цілісності держави, непорушності її кордонів, активно доповнюється новим змістом: бути інструментом в процесі входження України в світову спільноту, забезпечення безпеки національної економіки, національних територій. Ця обставина останніми роками значною мірою визначає багато проектів і програм. В них стали чітко простежуватися мобілізаційні заходи, особливе місце серед яких займають інтеграційні транспортні проекти.

Україна завдяки своєму вигідному географічному положенню, наявності могутнього транспортного комплексу з розгалуженими системами залізничних, автомобільних магістралей і водних шляхів, здатна в перспективі переключити на себе значну частину євразійських міжнародних вантажопотоків. Тому важливою практичною